AKTUÁLNĚ

Zahajovací slovo slavnostního večera k 20. výročí OSPDL ČLS JEP

MUDr. Alena Šebková, předsedkyně OSPDL ČLS JEP

Odborná společnost praktických dětských lékařů OSPDL ČLS JEP se 1. září dožila krásného věku 20 let. Na rozdíl od oboru praktického lékařství pro děti a dorost, který letos zemřel ve velmi mladém věku 13 let...
OSPDL byla oficiálně přijata do České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně dne 1. 9. 1997. Formálně vznikla na konferenci Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost (SPLDD), naší profesní organizace. Jejím základem se stala vědecká rada SPLDD a prvním předsedou byl MUDr. Petr Endler.
Důvodem vzniku společnosti byla potřeba hájit stanoviska praktických dětských lékařů na různých odborných úrovních. Již tehdy začalo být jasné, že problematika poskytování nemocniční a primární péče se od sebe v podstatných částech odlišuje a že potřebujeme mít platformu, která bude oficiálním partnerem pro jednání či spolupráci na odborné úrovni. Stejné zastoupení měli kolegové všeobecní praktičtí lékaři, kteří již v té době měli vlastní odbornou společnost.
Dalším důvodem pro vznik OSPDL byla potřeba specifického vzdělávání praktických lékařů pro děti a dorost v souladu s požadavky na kvalitní práci v ambulantní primární pediatrické péči. Obor praktické lékařství pro děti a dorost (PLDD) byl 1. dubna 2004 zákonem zařazený mezi základní atestační obory. Nevznikl na základě požadavku jedné osoby, jak se v posledních letech rádo argumentovalo, ale především jako obrana proti naprosto nelogickému požadavku „přizpůsobit se Evropě“ a vytvořit institut rodinného lékaře. Již tehdy tedy byly tendence změnit u nás systém poskytování dětské primární péče.
Je paradoxem, že obor PLDD navrhla do zákona poslankyně ČSSD, tedy té strany, jejíž poslanci jej svými hlasy nedávno zase naopak zničili, a samostatné vzdělávání dětských praktiků podpořila i Česká pediatrická společnost, která, bohužel, dnes stojí za jeho zrušením a za tlakem na co nejkratší praktickou přípravu pro lékaře mířící do primární péče.
V době vzniku oboru vypracovala OSPDL systém postgraduálního vzdělávání nutného pro zvýšení úrovně poskytované primární péče. Vzdělávací program vycházel i z evropských požadavků na primární péči o děti a jako takový se naopak postupem času stal vzorem pro vzdělávání v primární péči pro děti a dorost v Evropě. Zástupce PLDD MUDr. Gabriela Kubátová byla a je zvána do pracovních skupin pro vzdělávání dosud. Vše doplnila i Katedra praktického lékařství pro děti a dorost na IPVZ, jejíž vedoucí je MUDr. Hana Cabrnochová.
OSPDL je garantem kvality kontinuálního vzdělávaní PLDD v celé ČR jak na celostátní, tak na regionální úrovni. Podílela se na tvorbě státních akčních plánů v národní strategii Zdraví 2020, její zástupci jsou členy mnoha komisí při ministerstvu zdravotnictví, ministerstvu školství i vládě, které se zabývají nejrůznější problematikou dětí a dorostu. OSPDL vydává odborná doporučení pro praxi, vypracovává odborné posudky, ve spolupráci se Státním zdravotním ústavem se podílí na výchově občanů ke zdraví, spolupracuje s pacientskými organizacemi. Významně rozvíjí mezioborovou spolupráci. Bohužel místo odborné práce v posledních několika letech byla hlavní náplní OSPDL ve spolupráci se SPLDD obrana samostatného oboru praktického lékařství pro děti a

dorost. Požadavek na jeho zrušení byl postaven na zcela nelogických důvodech, tudíž se naopak zcela logicky objevuje otázka, řečeno slovy klasika, „komu to prospěje?“. Na to, že praktici pro děti stárnou, upozorňoval již v roce 2002 tehdejší předseda SPLDD MUDr. Pavel Neugebauer. Celá léta to nikoho nezajímalo. S jedinou výjimkou vytvoření rezidenčních míst za ministra

MUDr. Tomáše Julínka. Prakticky vlastními silami jsme dostali obor PLDD na stav výrazného zájmu mladých lékařů, v posledních letech atestovalo dostatečné množství budoucích praktiků a v loňském roce se nám podařilo zastavit trend stárnutí. Došlo k výraznému rozvoji kvality i kvantity poskytované péče v ordinacích PLDD, za péčí našich praktiků dojíždějí i létají maminky ze zahraničí, jakmile poznají péči tamní. Na primární péči jsou podstatně a stále zvyšovány nároky.
Přesto byl pátý největší medicínský obor praktického lékařství pro děti a dorost zrušen. Opakuji – zrušen! Veřejnosti předkládané slovíčkaření o sloučení je nesmysl. Obor podle zákona o vzdělávání neexistuje, jsme tlačeni do naprostého minima praktické přípravy v rámci jednotné pediatrie, i když paradoxně se na něj odkazují jiné zákony, podle kterých PLDD nadále vykonávají i některé státem přenesené pravomoci!
Současná situace přináší komplikace nejen praktikům, ale vůbec celé zdravotní péči o děti a dorost v ČR. A ve finále se naše děti dočkají lékaře, cituji z projevů některých poslanců ve sněmovně: „který bude do ordinací přicházet starý, unavený ze služeb v nemocnici, půjde si na obvod odpočinout a vědomosti, které bude potřebovat, si napíše na dva listy A4 a dá si je na stůl.“ Kdybych byla věřící, řekla bych: Pánbůh stůj při našich dětech...
Nechci končit pesimisticky, i když, přiznám se, příliš optimismu již nemám. Po letech urážek a dehonestace naší práce se asi ani není co divit. Přesto ještě aspoň trochu doufám, že bude líp. Že se někdo probere a uvědomí si, že kvalita primární péče o děti a dorost je základem každého zdravotního systému a že ten, kdo by měl mít hlavní slovo v tom, jak má vypadat, jsou ti, kteří ji opravdu vykonávají, a tudíž znají.
Všem vám, kteří jste práci pro kolegy či naše pacienty, ať v rámci odborné společnosti, či profesní organizace či jinde, vykonávali či vykonáváte, vám, kteří svoji práci dětských praktiků vykonáváte podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, velmi děkuji. Stejně tak všem vám, kteří jste nám dali a dáváte svou podporu, kteří s námi spolupracujete na základě principu vzájemného respektu. A ty, kteří mohou napravit chybu, kterou zrušení samostatného oboru PLDD bezesporu je, prosím: Zamyslete se...

21. září 2017, Vrtbovská zahrada, Praha